

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ЗВО»

Рівень освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітня програма «Освітні, педагогічні науки»

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Ресурсне забезпечення
6. Контактна інформація
7. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Моніторинг якості підготовки фахівців у ЗВО
Освітня програма	«Освітні, педагогічні науки»
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	II курс, 3 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 20 год. Семінарські заняття – 10 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Моніторинг якості підготовки фахівців у ЗВО» є цілісна системи теоретичних знань із моніторингу якості освіти. Викладання навчальної дисципліни передбачає формування у аспірантів уявлень про сучасний стан моніторингу та педагогічного контролю в системі вищої освіти.

Мета та цілі курсу

Мета: надати знання з теоретичних основ моніторингу; розкрити закономірності розвитку освіти, процесу навчання і виховання студентської молоді, її наукової і професійної підготовки відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства; сформувані готовність до використання педагогічних умінь та навичок у професійно-педагогічній діяльності.

Цілі курсу : визначити зміст поняття «моніторинг» та узагальнити основні характеристики моніторингу як методу оцінювання якості освіти; визначити та обґрунтувати критерії якості та рівні підготовки фахівців ; розглянути навчальний процес (викладання дисциплін) на основі застосування моніторингу навчальних досягнень студентів; окреслити науково-теоретичні засади професійної компетентності майбутнього вчителя, викладача; спрямувати увагу аспірантів на необхідність вивчення технології здійснення моніторингу якості, його значущість для формування професійної компетентності майбутніх фахівців закладів освіти.

Компетентності

Інтегральна компетентність - Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти/педагогіки у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і вдосконалення нових цілісних знань та фахової практики.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність до пошуку, обробки й аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Здатність планувати і здійснювати дослідницьку й інноваційну діяльність, вирішувати науково-дослідницькі проблеми.

ЗК 7. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, виявляти власну світоглядну позицію щодо отриманої інформації.

ЗК 8. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у ЗВО, наукових структурах.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 1. Володіння знаннями у сфері освіти/педагогіки, зокрема про її основні концепції,

методики, технології; розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань про систему освіти; оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.

СК 3. Здатність до застосування новітніх теорій, технологій і методів науково-педагогічного дослідження для розв'язання комплексних проблем у сфері освіти/педагогіки.

СК 4. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний і емпіричний аналіз проблем психолого-педагогічних наук, оцінювати та забезпечувати якість наукових досліджень.

СК 9. Здатність моделювати, здійснювати й оцінювати якість освітньої діяльності у закладі вищої освіти.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1. Здатність забезпечити концептуальні та методологічні знання в галузі освіти/педагогіки і на дотичних міждисциплінарних напрямках, володіти спеціалізованими вміннями/навичками, необхідними для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності.

ПРН 2. Здатність поглиблювати, переоцінювати існуючі знання, здійснювати критичний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей.

ПРН 4. Знати систему організації освітнього процесу в закладі вищої освіти.

ПРН 7. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освітніх, педагогічних наук та дотичних міждисциплінарних напрямів за допомогою сучасних інструментів і технологій пошуку, спеціалізованих баз даних та інформаційних систем.

3. Структура курсу

Обсяг навчальної дисципліни 90 годин

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	011 Освітні, педагогічні науки	II	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин.		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота.
Тема 1. Поняття педагогічного моніторингу. Визначення поняття моніторингу. Мета. Завдання. Класифікації. Особливості моніторингу і передумови його ефективності. Види педагогічного моніторингу. Схеми і моделі моніторингових досліджень.	2		4
Тема 2-3. Педагогічний моніторинг як інструмент керування освітнім процесом. Етапи становлення моніторингу якості освіти. Специфіка моніторингу якості освіти навчального закладу. Класифікації освітнього моніторингу. Типи та принципи	4		8

моніторингу. Основні напрямки та об'єкти моніторингу.			
Тема 4. Моніторинг систем управління якістю освіти ЗВО. Історія становлення системи управління якістю ЗВО. Вимоги, функції, методи моніторингу якості вищої освіти.	2		4
Тема 5. Підготовка спеціалістів у галузі освіти до участі і використання міжнародних програм оцінки якості освіти. Міжнародні програми з оцінки якості освіти. Технології моніторингу якості освітнього процесу у ЗВО. Моніторинг якості підготовки фахівців. Болонський процес та європейська кредитно-трансферна система (ECTS)	2		4
Тема 6. Моніторинг розвитку освітнього середовища навчальної установи у міжнародних моніторингових дослідженнях. Поняття рейтингового оцінювання. Використання рейтингу в моніторингових дослідженнях. Рейтинг ЗВО за міжнародними стандартами інформаційно-комунікаційної діяльності.	2		4
Тема 7-8. Етапи моніторингових досліджень. Нормативно-установчий етап. Аналітико-діагностичний етап. Прогностичний етап. Діяльнісно-технологічний етап. Проміжний діагностичний етап. Кінцевий діагностичний етап. Поетапне проведення моніторингу. Визначення та характеристики етапів. Аналіз результатів. Напрями застосування результатів моніторингу. Моніторинг і профорієнтаційна робота в навчальних закладах.	4		8
Тема 9. Визначення показників ефективності. Стабільність інструменту моніторингу. Показники що характеризують результати моніторингу. Групи показників ефективності. Характеристика моделей освітніх індикаторів. Розповсюдження моніторингової інформації	2		4
Тема 10. Схеми і моделі моніторингових досліджень .	2		4

Проекти Kassel Project та IPMA. Міжнародне порівняльне дослідження підготовки вчителів математики ICSMTT. Інші міжнародні порівняльні дослідження моніторингу якості освіти. STEM-ОСВІТА — досвід впровадження.			
Тема 1. Загальні основи моніторингу в системі освіти. Педагогічний моніторинг його класифікації		2	4
Тема 2. Види педагогічного моніторингу. Схеми і моделі моніторингових досліджень		2	4
Тема 3. Системи моніторингу за якістю освіти. Міжнародні програми з оцінки якості освіти		2	4
Тема 4. Етапи моніторингових досліджень. Напрями застосування результатів моніторингу. Моніторинг і профорієнтаційна робота.		2	4
Тема-5. Показники ефективності. моніторингових досліджень . Моделі освітніх індикаторів.		2	4
<i>Загалом</i>	20	10	60

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Семінарське заняття	25
Самостійна робота	15
Індивідуальне чи творче завдання	10
Залік/ <u>Екзамен</u>	50
Максимальна кількість балів	100

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
-----------------------------------	--

Література БАЗОВА

1. Активне управління: сутність, характеристика, моніторингові системи. *кол. монографія* за заг. ред. Г.В. Єльнікової. Чернівці, 2009. 572 с.
2. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: *навч.-метод. посіб.* /авторський колектив: Завгородня Т.К., Нагачевська З.І, Савчук Б.П, Стинська В.В., Стражнікова І.В., Єгорова І.В., Ковальчук В.М.,Прокопів Л.М, Салига Н.М./ за заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів/. Івано–Франківськ, 2021. 400 с.
3. Байназарова О.О. , Ракчєєва В.В. Моніторинг та оцінювання якості освіти: *Методичний посібник*. Харків: ХНУ імені В,Н. Каразіна, 2009. 58 с.
4. Від контролю до культури якості: перезавантаження процесів забезпечення якості в українській вищій школі :*практичний посібник* / За ред. С. Гришко, Т. Добка, О. Кайкової, В. Терзіяна, Т. Тіхонена. Львів : Компанія"Манускрипт", 2014. 168 с.
5. Гринькевич О. С. Управління конкурентоспроможністю вищої освіти в Україні : інституційний аналіз і моніторинг .*Монографія* .Львів : ЛНУ, 2018. 462 с.
- 6.Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України [головний ред. В.Г. Кремень]. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
7. Імператив якості : вчимося цінувати і оцінювати вищу освіту [Текст]: *навч. посібник* / за ред.

Т. Добка, М.Головянко, О.Кайкової, В. Терзіяна, Т. Тіхонена. Львів : Компанія "Манускрипт", 2014. 572 с.

8.Комплексна методика виявлення якості та ефективності навчальної літератури: технологія, процедури та досвід застосування [Фурман А.В.,Гірняк Г.С., Гірняк А.Н. Тернопіль : ВПЦ Економічна думка ТНЕУ, 2013. 74 с

9. Кондур О. С. Управління якістю освітніх систем в умовах глобалізації: теорія, методика організації, практика *монографія* Ів.-Франківськ : НАІР, 2018. 488 с.

10. Локальні системи управління якістю: світовий досвід та українські практики побудови / за ред. Т.Фінікова, В.Терещука. К. : Таксон, 2018. 316 с.

11. Лукіна Т. Моніторинг якості освіти : теорія і практика . Київ : Вид. дім «Шк. світ» : Вид. Л. Галіцина, 2006. 128 с.

12. Моніторинг стандартів освіти/ за ред. Альберта Тайджимана і Т. Невілла Послтвейта. Львів: Літопис, 2003. 328 с.

13.Моніторинг та оцінювання якості освіти: *навчально-методичний посібник до курсу* / авт.-упоряд. І.В.Єгорова. Івано-Франківськ, 2021. 141 с.

14. Моніторинг якості освіти: світові досягнення та українські перспективи / за заг. ред. О.І.Локшиної . К.: К.І.С, 2004. 128 с.

15. Моніторинг навчальної діяльності: *навчальний посібник*. / Д.М. Бодненко,- О.Б. Жильцов, О.Л. Лещинський, Н.П. Мазур. Київ: Київський- університет імені Бориса Грінченка, 2014. 276 с.

16.Моніторинг якості освіти : світові досягнення та українські перспективи / за заг. ред. О. І. Локшиної. Київ. : К.І.С, 2004. 128 с.

17.Моніторинг інтеграції української системи вищої освіти в Європейський простір вищої освіти та наукового дослідження: моніторингове дослідження *Аналітичний звіт / Міжнарод. благод. Фонд "Міжнарод. Фонд дослідж. освіт. політики"*; за заг. ред. Т.В.Фінікова, О.І.Шарова. К. : Таксон, 2014. 144 с

18. Національна доктрина розвитку освіти. Затверджено Указом Президента України від 17 квітня 2002 року № 347/2002.*Освіта України № 33* від 23 квітня 2002 р. С.4-6.

19.Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013#Text>

20Про вищу освіту. *Закон України від 01.07.2014р.* URL:<https://docs.dtkr.ua/doc/1556-182>.

21. Про освіту. *Закон України від 05.09.2017р.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.

22.Про наукову і науково-технічну діяльність. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>

23.Стражнікова І.В., Завгородня Т.К. Експертна діяльність у галузі вищої освіти: методичні рекомендації до курсу. Івано-Франківськ, 2021. 44 с.

ДОДАТКОВА

24.Єгорова І.В. Моніторинг оцінювання якості вищої освіти, його основні завдання *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 36. Т.1 С.282-286.

25. Єгорова І.В. Проблема проектування навчального процесу у вищій школі. *Scientific Journal Virtus*.-Issue # 8, October,2016, Published since 2014 /Cite Factor (Academic Scientific Journals); Scientific Indexing Services; International Innovative Journal Impact Factor (IIJIF). С.65-68

26. Єгорова І.В. Методичні засади вивчення курсу «Моніторинг та оцінювання якості освіти» у процесі магістерської підготовки. *Матеріали Всеукраїнських педагогічних читань «Педагогічна освіта в Україні: традиції та сучасні виклики* . Івано-Франківськ. 2020. С.14-17.

27. Моніторинг якості освіти: принципи, форми, вимоги: *довідник-посібник*. Хмельницький: ХОШПО. 2013. 61 с.

Інформаційні ресурси

1.pidruchniki.ws/pedagogika

2.readbookz.com/books

3.pedagogika.ucoz.ua

4.ukrkniga.org.ua

5.www.refine.org.ua

6.Studentam.net.ua

7.Наказ МОН № 54 від 16.01.2020 року Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/71055/ або <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0154-20#Text>

6. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика м.Івано-Франківськ, вул.Бандери, 1, ауд.510. тел. (0342)570011. kstuparyka@pnu.edu.ua
Викладач (і)	Єгорова Інга Вячеславівна -кандидат.пед.наук, доцент
Контактна інформація викладача	inha.yehorova@pnu.edu.ua

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Загальні морально-етичні принципи та правила поведінки осіб, що навчаються та працюють в університеті визначаються Кодексом честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості освітнього процесу визначається Положенням про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» URL: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Відпрацювання занять відбувається у системі d-learn. URL: https://d-learn.pnu.edu.ua .
Неформальна освіта	Перезарахування результатів неформальної освіти відбувається згідно Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) URL: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf .

Викладач

Інга Єгорова